

PM

November - 2019

#33

Thema: Safer Caring

De wereld van **Kenneth**

PM **nieuwe stijl**

Juvent kijkt samen vooruit!

Ieder kind moet kunnen opgroeien in een veilige gezinsomgeving. Daar maken de medewerkers van Juvent zich elke dag hard voor. Dat doen we samen met collega's, zorgpartners en bovenal: gezinnen. Dus ook met pleeggezinnen! Onze blik is gericht op de toekomst. We luisteren, bundelen onze krachten en kijken verder én vooruit!

Daar sluit de werkwijze Safer Caring naadloos op aan. Het helpt iedereen die betrokkenen is bij pleegkinderen om goed om te gaan met risico's. Een veilige leefomgeving voor pleegkinderen staat daarbij voorop. Maar ook het behoeden van pleegouders, pleegzorgbegeleiders en andere betrokkenen voor risico's, zoals secundaire traumatisering. Op die manier kunnen we gezamenlijk het risico op een voortijdige beëindiging van pleegzorgplaatsingen verkleinen.

Bij Safer Caring zetten we het kind in het midden. Maar we gaan vervolgens met alle partijen aan tafel. Wie staat er om het kind heen en wie moeten we betrekken voor het beste resultaat? Dat is voor elk kind anders! Maar bij pleegzorg mag het duidelijk zijn dat de pleegouders altijd volop van de partij zijn!

De redactie

Colofon

PM verschijnt 3 keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan (aspirant) pleeggezinnen, begeleiders en andere betrokkenen bij pleegzorg van Juvent, Zeeuwse jeugdzorgspecialist.

Heb je tips of vragen naar aanleiding van PM? Of zijn er onderwerpen die je graag aan bod ziet komen? Laat het ons weten door een mail te sturen naar pm@juvent.nl.

P 4.5 Vanuit Juvent

- Uitslag lezersonderzoek
- Programma Samen Sterk
- Landelijke week van de pleegzorg 2019

P 6.7 Pleegouderraad

In gesprek met Richard van Baalen en Betty Lokerse

P 8.11 Sfeerinterview

Familie Gijsbertsen. "We halen onze vreugde uit zorgzaam zijn voor de ander."

P 12.13 De wereld van...

Kijk deze keer mee in de wereld van Kenneth

10

P 14.17 Achtergrond

Safer Caring

P 18.19 Het dilemma van...

Safer Caring

Juvent

info@juvent.nl
Crisisnummer (buiten kantoortijden):
06-20357873
Cliëntsservice via 0900-5469617
www.juvent.nl

Regiokantoor Zeeuws-Vlaanderen
Jacob Catsstraat 7, Terneuzen (tel: 0115-643030)

Regiokantoor Walcheren
Prins Bernhardstraat 4, Middelburg (tel: 0118-632900)

Regiokantoor Oosterschelderegio
Beukenstraat 62, Goes (tel: 0113-237066)

Recensies

Safer Caring | Een nieuwe aanpak

Auteur: Jacky Slade
ISBN: 978-18-9786-901-7

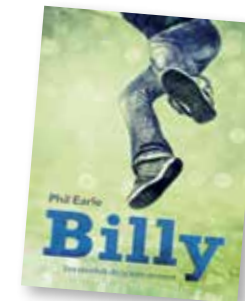
Het boek geeft duidelijke achtergrondinformatie om Safer Caring duidelijk te maken. Safer Caring kent drie belangrijke en onderling gerelateerde thema's:

1. De rol en status van pleegouders: de relevantie voor een veiligere zorg voor de positie van de pleegouder in het team rond het kind of de jongere.
2. Risicogevoelig, niet risicomijdend: de behoefte aan een realistische en evenredige risicobenadering zodat kinderen en jongeren kunnen groeien en leren.
3. Gedelegeerde autoriteit: waar nodig moeten pleegouders met dagelijkse verantwoordelijkheid voor kinderen en jongeren in staat zijn om dagelijkse beslissingen voor hen te nemen.

Het is een prettig boek om te lezen, maar omdat in het boek uitgegaan wordt van Engelse pleegzorgsituaties vraagt het regelmatig een vertaalslag om het ook in de Nederlandse situatie toe te kunnen passen.

Billy | Een etterbak die je hart verover

Auteur: Phil Earle
ISBN: 978-90-2660-900-8

Billy Finn is een klier, een lastige 15-jarige tiener. Een etterbak van de hoogste orde. Hij schopt, slaat, spijbelt van school en is ook nog agressief. Billy is een last voor zijn begeleiders in het tehuis waar hij woont. Maar toch. Iets in Billy intrigeert. Wat zit er achter zijn agressie? Als lezer krijg je sympathie voor Billy en daarom zou je willen dat dit boek vooral wordt gelezen door mensen die nog te weinig geduld hebben met lastig gedrag bij kinderen. Billy grijpt je bij de lurven en laat je niet meer los. Je gaat van hem houden. Een aangrijpend verhaal wat bij de lezers ongetwijfeld zal resulteren in respect voor pleegouders of in het volhouden van pleegouderschap.

Weet je een boek die volgens jou een plaats in deze rubriek verdient? Laat het de redactie weten via pm@juvent.nl.

Uitslag lezersonderzoek

In het vorige Pleegzorg Magazine zat een lezersonderzoek. In deze PM brengen we je graag op de hoogte van de uitkomsten. Zo is gebleken dat lezers van de PM 90% pleegouder is en dat zij de PM vaak óf altijd lezen. De helft van de lezers bewaart hem nog zeker zo'n drie maanden. Waarschijnlijk houdt dit verband met de relevante informatie: het zal niet voor niets zijn dat 'informatief' op nummer 1 staat als belangrijkste eigenschap, gevolgd door 'herkenning' en 'interessant'. De lezers noemen als minst belangrijke eigenschappen: 'opvallend', 'amusaant' en 'activerend'. Geen vreemde uitkomst gezien het onderwerp pleegzorg. Op de vraag of er voldoende verschillende onderwerpen en rubrieken in de PM staan, reageerde zo'n 94% positief. Verder ontvingen we hele waardevolle tips om meer diversiteit en diepgang in onderwerpen aan te brengen. Daar gaan we zeker mee aan de slag! Want als iets duidelijk is uit het lezersonderzoek, dan is het dat de PM voor jullie onmisbaar is! Wij gaan dus door met dit mooie magazine.

PM nieuwe stijl

Vooruitlopend op het uitwerken van de feedback op de inhoud zijn we al aan de slag gegaan met de layout van het magazine. Een frisse nieuwe look die helemaal aansluit bij onze optimistische kijk naar de toekomst.

Programma Samen Sterk

Intervisie

> 25 november 2019 te Middelburg
& 26 november 2019 te Goes

Tijdens intervisie bespreken pleegouders samen met een gespreksleider een door hen zelf ingebrachte situatie. De meningen die over deze situatie worden gedeeld, blijven altijd een advies en de inbrenger blijft zelf de baas over zijn eigen gedachten. Wat tijdens intervisie wordt besproken, blijft tussen de vier muren van de intervisiegroep. Naast intervisie is er ruimte voor het delen van ervaringen.

Informatieavond pleegzorg

> 10 december 2019 te Goes

Het zou fijn zijn als meer pleegouders een kind willen opvangen voor zo lang als nodig- en zo kort als mogelijk is. Of totdat het pleegkind 18 wordt (permanente plaatsing). Er is in ieder geval altijd behoefte aan mensen die pleegouder willen worden. Daarom organiseert Juvent een informatieavond voor mensen die denken dat het pleegouderschap misschien iets voor hen is.

Aanmelden voor themabijeenkomsten via pleegzorg@juvent.nl.

Vergoeding Tolkosten Door sommige bijeenkomsten meer centraal te organiseren, hopen we dat het aantal aanwezige pleegouders groter zal zijn. Een positief gevolg is dat er dan meer uitwisseling kan zijn tussen de aanwezige pleegouders. We zijn ons er van bewust dat daardoor pleegouders extra kosten moeten maken voor de tunnel. Om het geen drempel te laten zijn voor het bezoeken van één van onze bijeenkomsten, vergoeden we graag deze kosten. Vraag zelf om een declaratieformulier na jouw bezoek aan een bijeenkomst van Samen Sterk.

Landelijke week van de pleegzorg 2019

Opnieuw vroeg Pleegzorg Nederland, tijdens de vijfde Week van de Pleegzorg van 30 oktober tot 6 november, aandacht voor pleegzorg met pleegzorgorganisaties Timon en WSG, en met de Zeeuwse gemeenten.

Samen hebben we alle pleeggezinnen in Zeeland in het zonnetje gezet. Dit jaar mochten gezinnen opnieuw gratis gaan zwemmen in één van de zwembaden van Optisport en zette speeltuin Klok'uus in 's-Heer Arendskerke de deuren een hele dag open voor pleegouders. "Het is voor een pleegouder echt een cadeautje om je kinderen zo te zien spelen en genieten!" Aldus een enthousiaste pleegmoeder van drie pleegkinderen, die ondertussen rood waren aangelopen van het klimmen en klauteren.

"Het is zo waardevol dat Zeeuwse gezinnen huis en haard openstellen om kinderen te laten opgroeien", zegt Annemieke Martens, pleegouderwerver van Juvent. Vanuit die dankbaarheid kregen pleegouders van hun pleegzorgbegeleider een fleurige attentie, een amaryllisbol en bloemzaadjes. Ook die groeien alleen in een goed klimaat: en dat is wat alle pleeggezinnen een kind willen bieden! De extra bloemzaadjes zijn bedoeld om gezinnen kennis te laten maken met pleegzorg. Zo 'zaaien' we met zijn allen nieuwe pleeggezinnen!

Nieuwe campagne: Open je wereld nu!

Op woensdag 30 oktober is de nieuwe landelijke pleegzorgcampagne gestart. Met deze campagne wil Pleegzorg Nederland bewustwording creëren bij het grote publiek over pleegzorg. In Nederland zijn 3500 nieuwe pleegouders nodig. De campagne is bedacht door Bureau DEARDAN&Friends in opdracht van Jeugdzorg Nederland en is financieel mogelijk gemaakt door Kinderpostzegels en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De campagne bekijken? Ga naar openjewereld.nu

“Elk pleegkind moet krijgen wat elke gezonde liefdevolle biologische ouder voor zijn kind zou willen doen!”

Na een jaartje geëxperimenteerd te hebben met een gecombineerde medezeggenschapsraad voor cliënten en pleegouders, staat de pleegouderraad sinds april 2019 weer op eigen benen. Op die manier bleek het voor pleegouders en voor Juvent toch beter om de belangen van pleegouders goed te behartigen. De pleegouderraad is een luisterend oor voor pleeg(groot)ouders. De raad wil ervaringen van pleegouders verzamelen en delen met beleidsmakers, zodat ze met elkaar kunnen werken aan oplossingen. We gingen in gesprek met Richard van Baalen en Betty Lokerse, die samen met Leo van Prooijen en Patrick Harting in de pleegouderraad zitten.

Betty Lokerse: “In 2017 kregen Diederik en ik belangstelling voor pleegzorg. We begonnen met weekendpleegzorg en een tijdje later kregen we een crisisplaatsing van een 4-jarig jongetje. Er werd helaas geen nieuw gezin voor hem gevonden en het perspectief werd maar niet duidelijk. We vroegen ons af of een gedragsdeskundige mee zou kunnen kijken. Er werd van alles gevonden en gezegd, maar wij zagen een lieve jongen die gewoon liefde en bescherming nodig had. Diederik en ik werden beiden boos dat een jongen die onder de verantwoordelijkheid van jeugdzorg valt niet de aandacht kreeg die we hem gunden. De belangen van pleegkinderen moeten toch geborgd worden? Diederik en ik telden onze centen en trokken een jaar uit om de beste plek te zoeken voor dit jongetje. Zeker met het oog op de documentaire ‘Alicia’. Ik hoorde van een alleenstaande moeder die graag pleegmoeder wilde worden, maar niet zomaar een dag vrij kan nemen voor een therapie. Zo’n vrouw zou toch elke mogelijke hulp moeten krijgen om toch pleegouder te kunnen worden? Het komt nog te vaak voor dat de belangen van pleegouders en pleegkinderen niet worden geborgd en daarom ben ik lid van de pleegouderraad. Elk pleegkind moet krijgen wat elke gezonde liefdevolle biologische ouder voor zijn kind zou willen doen!”

Tekst: Gerdien Rietveld | www.txtveld.nl
Fotografie: Liesanne de Nooijer

Richard van Baalen: “Ik ben ervan overtuigd dat de positie van pleegouders versterkt moet worden. Ik blijf thuis voor mijn pleegkinderen om er voor ze te kunnen zijn. We zijn er zelf achter gekomen dat er meer aan de hand was met onze pleegkinderen, maar we moesten het diagnosetraject zelf uitzoeken. Ik vraag me nog steeds af waarom het via een moeilijke weg moest, terwijl het makkelijker kan. Er moet gezorgd worden voor pleegouders omdat ze er anders niet voor hun pleegkinderen kunnen zijn. Dit kan financieel zijn, middels een therapie of wat dan ook. Ik vind het leuk om invloed uit te oefenen op beleid en daarom ben ik lid van de pleegouderraad.”

Kan de pleegouderraad je helpen?

De pleegouderraad komt graag in contact met pleeg(groot)ouders om te weten welke belangen behartigd moeten worden. De pleegouderraad is te bereiken via pleegouderraad@juvent.nl.

De pleegouderraad zoekt nog meer leden

om beter zichtbaar te worden en om een evenwichtige weergave van allerlei pleegzorgvormen te kunnen zijn. Daarom zoekt de pleegouderraad nog uitbreiding van pleeg(groot)ouders die te maken hebben met weekendopvang, logeeropvang of een vrijwillige pleegzorgplaatsing. Lijkt het u wat om tegen onkostenvergoeding één van deze facetten binnen de pleegouderraad te laten schitteren? Neem dan contact op met Richard van Baalen door te bellen naar 06-22589582 of door een mail te sturen naar pleegouderraad@juvent.nl.

Betty Lokerse 🗓️ 50 jaar 🧑🏻 getrouwd met Diederik Dikkers, moeder van twee adoptiezonen en één pleegzoon ❤️ eten in een mooi restaurant of een leuke reis naar ons huis in Spanje 📁 als voormalig organisatieadviseur en fiscaal jurist Diederik bijstaan als belastingadviseur en 20 uur per week personal assistent van drie cliënten vanuit PGB

Richard van Baalen 🗓️ 44 jaar 🧑🏻 relatie met Moniek, vader van Sophie (14) en Floris (11) en pleegvader van twee pleegdochters (7 en 3) ❤️ zelf gepaneerde schnitzel met stoofperen 📁 fulltime pleegouder en gymleraar voor twee uur per week

Sfeerinterview

“We halen onze vreugde uit **zorgzaam zijn voor de ander.**”

Jan-Anne Gijsbertsen

👤 37 jaar

📁 Adviseur op gebied van geo-informatievoorziening bij Rijkswaterstaat.

♥ “Mijn gezin is mijn hobby. Daarnaast ben ik fanaat van trainen uit de periode 1950-1990, houd ik de stamboom van de familie bij en klus ik in huis.”

👤 Nuchter, betrouwbaar, doorzetter, zorgzaam.

Gertrude Gijsbertsen

👤 34 jaar

📁 Thuismoeder, voorheen werkzaam als verpleegkundige in de ouderenzorg.

♥ “Ik houd van creatief bezig zijn: haken, kleding maken of iets ontwerpen met mijn snijplotter. Ook organiseer ik graag spelavonden voor een vaste club. Binnenkort hebben we onze 300e avond!”

👤 Oplossingsgericht, multitasken als een spin in web, organisator, zorgzaam.

‘Dingdong!’ Ik bel aan bij familie Gijsbertsen in Kapelle. Een pleeggezin dat warm is aangedragen door hun pleegzorgbegeleidster:

“Dit zijn ervaren pleegouders die ondanks tegenslagen positief ingesteld blijven en met enthousiasme het beste in hun pleegkinderen naar boven willen blijven halen.” Pleegvader Jan-Anne doet de deur open, gevolgd door zijn adoptiezoon Christian (9 jaar). Pleegdochter Fenna (5 jaar) kijkt voorzichtig om een hoekje als ik mijn jas ophang. In de woonkamer stelt pleegmoeder Gertrude zich lachend voor en samen kijken we naar een kraaiende baby in de box. Hij was drie dagen oud toen hij bij familie Gijsbertsen werd geplaatst. Onder het genot van een dampende kop thee beginnen Jan-Anne en Gertrude gepassioneerd hun ervaringen met het pleegouderschap te vertellen.

Gertrude: “We hadden een hele sterke kinderwens waarbij adoptie- en pleegzorg reële opties waren. We wilden ouders zijn van kinderen die het écht nodig hebben. In de zomer van 2011 zijn we voor een adoptieprocedure naar Kenia gegaan en hebben we Christian als onze zoon aangenomen. Later hadden we bij dezelfde vergunninghouder (red. bemiddelingsbureau bij interlandelijke adoptie) ons dossier in Ethiopië laten plaatsen, maar daar was een wachtlijst. Ondertussen begon het een beetje te kriebelen bij ons want wij stonden op de wachtlijst voor een adoptiekindje terwijl hier in >>

>> Nederland pleegkinderen waren die een plekje zochten. We hebben toen een combinatie gedaan: én de adoptieprocedure in Ethiopië als optie laten staan, én onszelf aanmelden voor pleegzorg. Ik weet nog dat medewerkers van Juvent concreet vroegen: 'Hoe zien jullie dat dan? Jullie kunnen over vijf maanden gebeld worden voor een pleegkindje en over zes maanden gebeld worden voor een adoptiekindje. Wat dan?' Een reële overweging die we goed doordacht en besproken hebben. We zijn gelovig en dachten: we laten het over aan God en kijken gewoon hoe het loopt. Als een kindje ons nodig heeft, dan komt het toch wel op ons pad. En dat gebeurde ook want Fenna kondigde zich aan."

Vreugde en schuldgevoel

Gertrude: "Eigenlijk had ik er niet meer op gerekend omdat we al een paar keer waren afgebeeld. Ergens denk je: ik gun het die moeder zo dus als je dan hoort dat het niet goed gaat in het moeder-kind-huis dan moet je dat een soort verwerken. Natuurlijk waren er zorgen, maar toch hoop je dat het wel lukt. Het is dubbel. Aan de ene kant had ik zin om voor een kindje te zorgen, maar aan de andere kant voel je dat verdriet van het ongewilde afscheid tussen moeder en kind. Dat vond ik het meest lastige." Jan-Anne: "Dat schuldgevoel heb ik minder. Natuurlijk

is het triest dat pleegouderschap nodig is, maar het is niet anders. Het is nodig en ik doe het met veel plezier!" Gertrude: "Mij remt het in slingers ophangen en enthousiast tegen iedereen zeggen: 'Waaaah, we hebben een baby!' Gelukkig houdt het me niet tegen om er écht voor te gaan. Vanaf de eerste seconde dat ik Fenna zag, hield ik van haar." Gertrude onderstreept haar woorden door op haar hart te tikken met haar hand. "Ik dacht: Ach meisje, kom maar! Ik zorg voor je! We hebben haar komst gevierd door het eten van beschuit met roze-witte-muisjes en dat is door mijn moeder op de foto gezet. Een foto waarop wij met zijn viertjes op de bank zitten. Door mijn oogopslag die op de foto is vastgelegd, herinner ik mijn schuldgevoel over het contrast: wij zitten hier met plezier muisjes te eten en Fenna's moeder zit thuis te huilen! Het is een soort iconische foto geworden want Fenna bekijkt hem graag en zegt dan: 'Jullie waren echt blij met mij hè?!' Ondanks mijn schuldgevoel hebben we haar het gevoel gegeven dat ze is omarmd."

Volledig beschikbaar zijn

Gertrude: "Als ik terugdenk aan de beginperiode van onze eerste pleegzorgervaring was ik altijd moe. Blijft

Fenna nu wel of niet? Ik vond die onzekerheid slopend." Jan-Anne: "Ja, dat was echt ontzettend vermoeiend! Maar niet lang na de plaatsing van Fenna stopte onze vergunninghouder in Ethiopië met adoptiebemiddeling dus zijn we vol voor pleegzorg gegaan. Er is een zin die me bij is gebleven en onze kinderwens in het juiste perspectief zette: 'We zoeken geen kinderen voor ouders, maar ouders voor kinderen.' Dat is een heel groot verschil, maar die zin heb ik vanaf toen voor ogen gehouden." Gertrude: "Toch vroeg ik me af of we te adoptief ingesteld waren tot ik een onderzoek las waarin stond: 'Ik zou wensen dat er meer pleegouders zijn die adoptief ingesteld zijn omdat ze zichzelf dan volledig aan het kind geven.' Zonder een kind te claimen, kun je het volledig omarmen met je gezin en je hart. Ik ben ervan overtuigd dat we al zoveel stormen met Fenna hebben kunnen doorstaan omdat we haar als één van ons zien. Ze hoort er echt helemaal bij! Pleegzorg is continu investeren want een hechtingsproces loopt altijd als een onbewuste en onzichtbare investering door." Jan-Anne: "Mensen vragen dat heel vaak: 'Kun je er wel van houden als je weet dat ze misschien weer weggaat?' Natuurlijk rollen we in een zwart gat als dat zou gebeuren, maar

Tekst: Gerdien Rietveld | www.txtveld.nl
Fotografie: Liesanne de Nooijer

deze kinderen hebben er nu recht op dat ik er 100% voor ze ben en niet dat ik ze emotioneel op afstand houd."

Geluk vinden

Gertrude: "Er zijn heel veel genietmomenten. Ik was verschrikkelijk moe in de beginperiode van Fenna, maar vond het zo stoer toen ik besepte dat elke seconde die zij in de draagdoek op mijn buik zat waardevol is. Of laatst aan de rand van het zwembad toen ik zag hoe ze aan het genieten waren. Toen dacht ik: dit plaatje sla ik op!" Jan-Anne: "Ja en ook gewoon die momenten dat Fenna bij je komt zitten. Zo'n moment dat je voelt dat ze zich 100% aan je geeft door de manier waarop ze bij je op schoot komt zitten of tegen je aan kruipt. Haar manier om je te laten weten: ik voel me veilig bij jou." Gertrude: "Ja, ze is heel fysiek. Letterlijk in aantrekken en afstoten. Maar zelfs in driftmomenten kan ik geluk vinden

omdat ik juist dan een band met haar voel ondanks de emotionele strijd die ze altijd met zich meebrengt. Ze kan zeer snel wisselen in emoties, maar als ze er niet is dan mis ik haar energie en creativiteit."

Niet vanzelfsprekend

Jan-Anne: "Pleegzorg vraagt van je om af en toe met de stofkam door al je activiteiten te gaan. Dat is een leerproces, maar bij een nieuwe activiteit kom je er soms achter dat het tijd is om iets anders af te sluiten. Ik heb geleerd dat mijn gezin het allerbelangrijkste is en ik mijn werk daarop aan wil passen." Gertrude: "Ja, we halen onze vreugde uit zorgzaam zijn voor de ander! Als deze kinderen ons nodig hebben, dan ben ik er gewoon want ik houd zo ontzettend veel van ze! Juist omdat ik heel goed besef dat het niet vanzelfsprekend is dat ik voor ze mag zorgen."

De wereld van.. Kenneth

In de wereld van een pleegkind verandert er veel.
In deze rubriek laten pleegkinderen ons hun wereld
zien met foto's en een kort verhaaltje.

Hoi ik ben Kenneth en ik ben 10 jaar. Oorspronkelijk kom ik uit Nigeria. Daar woonde ik bij mijn oma tot ik 6 jaar was. Toen nam mijn moeder me mee naar Nederland. Helaas kan zij niet voor me zorgen en ging ik naar woongroep de Mare in Vlissingen. Ik heb daar een leuke tijd gehad.

Nu woon ik in een pleeggezin bij papa Christian, mama Willemien en Ben. Ik woon er bijna alweer 3 jaar en ben erg blij dat ik bij hun mag wonen. We hebben veel huisdieren, 2 honden, 1 kat, 2 cavia's, een hamster en ook nog een aquarium, ik vind dat erg gezellig want ik hou van dieren. We doen vaak leuke dingen met elkaar, fietsen, zwemmen, springen op de trampoline en lekker wandelen met de honden. Mijn hobby's zijn karate, trampoline springen, tekenen en sinds kort ook suppen dat is staand peddelen op een surfboard, ook zwem ik heel graag. Mijn lievelingseten is Nasi en mijn favoriete tv programma is kapitein onderbroek. Mijn favoriete boeken zijn leven van een loser en boeken van Niek de Groot en Tom de Groot

Einde

Wil jij ook eens
in de PM komen?
Stuur dan een
e-mailtje naar
pm@juvent.nl.

“Met Safer Caring benadruk je dat je met **alle betrokkenen** rondom het pleegkind in overleg gaat.”

Safer Caring is een nieuwe benaderingswijze voor pleegzorg in Zeeland en helpt alle betrokkenen bij pleegkinderen om te gaan met risico's in de dagelijkse praktijk. Het is een methode waarin het werken aan een veilige leefomgeving voor pleegkinderen en voorkómen van secundaire traumatisering bij pleegouders, pleegzorgbegeleiders en andere betrokkenen centraal staan. Hierdoor verkleinen de risico's op voortijdige beëindiging van pleegzorgplaatsingen. Het programma is in Engeland ontwikkeld voor pleegzorg en door Jeugdhulp Friesland aangepast aan de Nederlandse situatie, met subsidie van Stichting Kinderpostzegels Nederland.

Elles Steendijk werkt sinds 2001 bij Juvent: “Ik voel me heel erg betrokken bij jeugdzorg. Het werk spreekt me na al die jaren nog steeds ontzettend aan en daar haal ik mijn motivatie uit. Safer Caring vind ik een belangrijk onder-

deel van mijn werk en daar heb ik inhoudelijk al veel tijd aan besteed.” Safer Caring is op initiatief van Pleegouderssupport Zeeland en in eerste instantie onder coördinatie van Juvent in nauwe samenwerking met Timon Pleegzorg, WSG Pleegzorg, Intervence, WSG Jeugdbescherming & Jeugdreclassering en Leger des Heils Jeugdbescherming naar Zeeland gehaald. Caroline Mobach is door de Zeeuwse gemeenten aangesteld als onafhankelijk projectleider. Zij houdt zich bezig met de organisatorische kant, zorgt dat alle betrokkenen samenkomen, wanneer trainingen gegeven worden, houdt de grote lijn in de gaten etc. De Zeeuwse gemeenten hebben een belangrijke financiële bijdrage geleverd aan de ontwikkeling en uitvoering van de trainingen Safer Caring, omdat zij de meerwaarde inzien. Het unieke aan de Zeeuwse uitvoering is dat niet alleen pleegouders en pleegzorgbegeleiders, maar ook de jeugdbeschermers deelnemen aan de trainingen.

Elles Steendijk 🗓️ 42 jaar 👤 Relatie met Jeremy, moeder van drie dochters (12, 10 en 8 jaar)
♥️ Lezen, wandelen (inmiddels 3x de kustmarathon gewandeld) en - omdat mijn werk niet altijd tastbare resultaten geeft - zoek ik die in mijn hobby's. Zo kook ik graag of bak ik iets lekkers. Maar beleef ik ook veel plezier met het maken van kleding.”

Achtergrond

Het vormen van een zorgteam

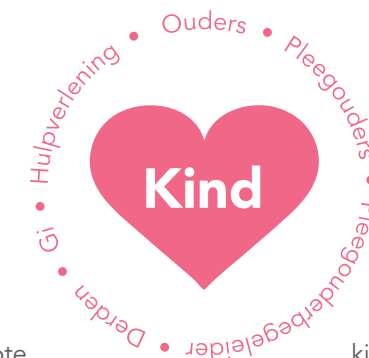
Elles: “Met Safer Caring benadruk je dat je met alle betrokkenen rondom het kind in overleg gaat. Tijdens het geven van de training heb ik ervaren dat het heel belangrijk is om met alle partijen rond de tafel te gaan. Wie staat er om het kind heen en moeten we betrekken? Dat is per kind uniek! Daarbij is het belangrijk dat pleegouders een even grote rol hebben dan de gecertificeerde instelling of de pleegzorgbegeleider. De biologische ouders doen tot nu toe niet mee aan de training, maar ook die hebben een grote rol en ook voor hen moet er oog zijn. Ideaal zou zijn wanneer ouders mee doen aan de training, maar vaak vraagt dat teveel omdat er verdriet, boosheid of persoonlijke problematiek is. In zo'n geval spreken we af wie de ouders dan toch betreft. Doet de gecertificeerde instelling dat, het pleeggezin of de pleegzorgbegeleider?”

Pleitbezorger van het pleegkind

Elles: “Bij Safer Caring zetten we het kind in het midden. Wat moeten we bespreken? Wat hebben we nodig? Als je deze vragen zorgvuldig beantwoordt, kun je een zo adequaat mogelijke ontwikkeling van het kind bevorderen. Want kinderen in pleegzorg en gezinshuizen zijn kwetsbaarder dan kinderen die niet in jeugdzorg verblijven. Het helpt als pleegouders in hun kracht staan. De pleegouder is vaak de stem van het kind omdat pleegkinderen die stem niet altijd zelf hebben. Bijvoorbeeld omdat ze te jong zijn of door bepaalde problematiek niet in staat zijn om goed aan te kunnen geven wat ze nodig hebben. Pleegouders staan zo nabij het kind dat zij het kind goed kunnen vertegenwoordigen. In de training ‘Zorgen voor getraumatiseerde kinderen’ benadruk ik dat ook altijd: ‘Als pleegouder ben je pleitbezorger voor je pleegkind!’ Met Safer Caring onderstreep je dat en breng je dat in praktijk.”

Dezelfde taal spreken

“Het is zo belangrijk dat we als betrokkenen om het kind heen dezelfde taal gaan spreken” stelt Elles. “Als we dezelfde taal gaan spreken, dan komt er meer gelijkwaardigheid en kan je beter afstemmen op wat nodig is voor het pleeggezin en pleegkind. En toch vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid en rol waar je dan samen afspraken over maakt. Zo zijn er checklisten ontwikkeld om over allerlei praktische zaken in het leven van het

kind afspraken te maken. Wie verzorgt de bezoeken naar de opticien of helpt kiezen bij een bril? Wie bepaalt of het kind mee mag naar een schoolreisje? En hoe doen we de verjaardagsfeestjes? In het begin werd er een beetje sceptisch gedaan over een alles-oplossende-checklist, maar dat is niet het doel. Je lost absoluut niet alles op, maar je hebt meer duidelijkheid voor het kind en pleegouders en dat geeft rust voor alle partijen.”

Drie thema's staan centraal

Bij Safer Caring gaat het dus niet om het aankruisen van het juiste vakje; het gaat om de denkwijze, samenwerking en besluitvorming van pleegouders, pleegzorgbegeleiders, ouders, lokale toegangsteams (vrijwillig kader), medewerkers van gecertificeerde instellingen (gedwongen kader) en pleegkinderen zelf. In de benadering staan drie thema's centraal:

1. De rol en status van de leden van het zorgteam.

Wat is typerend voor de rol van pleegzorgbegeleider en jeugdbeschermers?

Wat is typerend voor een pleegouder, met andere woorden: wat is zijn/haar gedrag in de 'pleegzorgcontext'? Hoe ontwikkelt de pleegouder zich in die rol? Welke taken zijn de pleegouder toebedeeld? En wat is zijn/haar plek (positie of ook wel status) in het zorgteam als het gaat om de inbreng van de pleegouder en het nemen van beslissingen met betrekking tot het pleegkind?

2. Het omgaan met risico's

Risico's zijn inherent aan het grootbrengen van kinderen. Een kind grootbrengen van een ander kent specifieke risico's voor de pleegouder zelf, voor zijn/haar gezin en voor het pleegkind. Die risico's kunnen zich ook breder voordoen bij pleegzorgwerkers en medewerkers van gecertificeerde instellingen. Hoe ontwikkelt de pleegouder de competentie om deze aparte risico's te zien, te analyseren en ermee om te gaan op een manier dat het kind/alle kinderen kunnen opgroeien en leren?

3. Gedelegeerd gezag.

Een ouder heeft per definitie gezag over een kind omdat hij/zij opvoeder is. De pleegouder heeft geen formeel gezag, maar heeft wel het gezag dat hoort bij de opvoeding van het pleegkind. Anders is opvoeden niet mogelijk.

“Safer Caring is een hulpmiddel en geen heiligmakende methodiek.”

Paul Cramer (62) is samen met zijn vrouw Liesbeth sinds 1991 pleegouder en o.a. trainer bij Safer Caring. Op het moment van schrijven zijn alle pleegkinderen het huis uit en oriënteren ze zichzelf op hoe verder.

“Ik heb Safer Caring vanaf het allereerste stadium mogen zien ontwikkelen en mijn ideeën vanuit pleegouderschap in kunnen brengen. Wat me opviel, er wordt vaak

opgezien tegen contact met biologische ouders, maar ik vind dat juist mooi. Bij ons in het pleeggezin is dat zelfs langzamerhand een visie geworden. Hoe ingewikkeld het contact met biologische ouders ook is, het levert altijd wat op. Wanneer pleegzorg nodig is, zou je kunnen denken dat ouders hebben gefaald, maar dat is een beeld van verhevenheid. Als omgeving hebben we het ook niet gered om rondom ze te staan zodat de ouders wel in hun rol hadden kunnen blijven functioneren. Ik ben gedreven in de samenwerking met biologische ouders want als we het samen doen, komen we een stuk verder! Door de jaren

heen hebben we daar zelf veel in mogen leren. Sommige dingen zouden we nu anders aanpakken, maar dat is een proces. Dat Intervence en andere gecertificeerde instellingen nu ook zijn ingestapt om de trainingen Safer Caring samen vorm te geven, daarin zie ik de grootste slag die er is geslagen. We moeten af van: ‘Dit zijn onze manieren en daar doe je het maar mee.’ Ik hoop dat Safer Caring helpend is om te groeien in het leren samenwerken. Voor alle betrokkenen rondom het pleegkind zou dat goed zijn, maar het is een hulpmiddel en geen heiligmakende methodiek.”

Secundaire traumatisering

Een bijzonder aandachtspunt ten aanzien van risico's (zie thema 2) binnen Safer Caring heeft betrekking op het risico van ‘secundaire traumatisering’. Door het openstellen van het gezin voor een onbekend kind - met een vaak traumatische achtergrond - neemt het pleeggezin het risico geconfronteerd te worden met ‘secundaire traumatisering’. We bedoelen hiermee het trauma dat pleegouders kunnen ervaren als gevolg van blootstelling aan het trauma van het kind en de reacties op het trauma. Dit fenomeen komt uitgebreid aan bod in het trainingsprogramma.

Het voordeel van risico's

Elles: “Wees altijd alert op risico's, maar ban ze niet uit omdat ze ook voordelen met zich meebrengen. Als kind groei je in je ontwikkeling door risico's te nemen. Weeg daarom af welk voordeel het oplevert als ze bijvoorbeeld voor het eerst alleen naar de winkel gaan, maar kijk ook naar de nadelen als je het niet doet. Omdat pleegkinderen al beschadigd zijn, neemt de kans op nieuwe risico's toe. Ze bekijken en ervaren de wereld angstiger, minder overzichtelijk en voelen zich onzeker door wat hen is aangedaan. Hun wereldbeeld en hun overtuigingen maken ze kwetsbaarder voor negatieve invloeden. We zijn daarom geneigd om ze bij ons te houden zodat er niets gebeurt, maar als we dat teveel doen dan vertragen we hun ontwikkeling.”

Je kunt pleegzorg niet alleen doen

Als je de richtlijn Pleegzorg erbij pakt, dan lees je dat die uitgaat van samenwerking met alle partijen in de omgeving van het kind. “Het vormen van een zorgteam en zoeken

naar wat nodig is voor het kind. Safer Caring voldoet aan de beschrijvingen in deze richtlijn. Het oud Afrikaans gezegde; ‘It takes a village to raise a child’ geldt zeker ook voor pleegzorg. Je kunt pleegzorg niet alleen doen. Verschillende mensen werken mee in een opvoedsituatie: een juf/meester, buurvrouw of sporttrainer. Zo'n onbekende buurvrouw kan van wezenlijk belang zijn. Als een pleegkind het wereldbeeld heeft van ‘niemand vindt me aardig of leuk’, dan kan dat omgekeerd worden als hij/zij erachter komt dat de buurvrouw een persoon is geweest die het belangrijk vond dat het goed ging.”

Goed voor jezelf zorgen

“Wat ook besproken wordt tijdens de training: ‘pleegouders leven in een glazen huis!’ Iedereen kijkt mee en vindt er wat van. Niet alleen de gecertificeerde instelling, maar ook ouders op het schoolplein of mensen in de rij bij de kassa. Die impact moeten we meenemen en bespreken in het zorgteam. Niet als zijnde: je doet het niet goed, maar hoe kun je hiermee omgaan? En dan kom je bij het derde thema: secundaire traumatisering. De pleegzorgsituatie gaat heel snel onder je huid zitten en heeft invloed op hoe je je als pleegouder voelt en hoe je functioneert. Het voordeel van zo'n gesprek in een zorgteam is dat ook een gecertificeerde instelling hoort welke impact de pleegzorgsituatie heeft. Zo is het helpend dat de pleegouder goed voor zichzelf zorgt om energie te behouden. Zo kan hij/zij de intensieve zorg voor het pleegkind beter blijven volhouden. Tijdens de training laten we de afbeelding zien van de veiligheidsinstructies in het vliegtuig, nl. dat je als volwassene eerst voor jezelf zorgt voordat je voor een

Tekst: Gerdien Rietveld | www.txtveld.nl

ander kunt zorgen. Dit is een goed voorbeeld van zelfzorg wat kenmerkend is in pleegzorg.” Als hulpverleners blijven wij alert dat er conform de richtlijnen gehandeld wordt. Met pleegouders onderzoeken wij wat dit betekent voor de opvoeding van de pleegkinderen in hun gezin.

Werkboek Safer Caring

Het werkboek Safer Caring dat gebruikt wordt is tot stand gekomen door Stichting Kinderpostzegels Nederland. De aanpak die wordt beschreven is gebaseerd op de Engelse situatie. Het daagt pleegouders en jeugdzorgprofessionals (pleegzorgbegeleiders en gecertificeerde instellingen) uit de verantwoordelijkheid voor veilige pleegzorg te delen en – heel belangrijk – afstand te nemen van een beleid op basis van totaalverboden en beperkingen. Dit met als doel dat de steeds veranderende behoeften en omstandigheden van het individuele kind centraal komen te staan. Als de besluitvorming flexibeler is en meer doordacht, kunnen we ons gaan afvragen of iets goed is voor dit kind op dit moment. Hierdoor krijgen kinderen in de pleegzorg meer kansen om dezelfde levenservaringen op te doen als hun leeftijdsgenoten. Ook wordt hiermee de ondersteuning aan pleegouders versterkt.

“De hoop op verbetering in pleegzorg sprak me aan.”

Paulien Pankow (58 jaar) runt al tien jaar samen met haar man een pleeggezin. Nadat hun eigen drie dochters volwassen waren en het huis verlieten, hebben ze in totaal zeven pleegkinderen gehad, waarvan er nu nog twee thuis wonen (3 en 16 jaar).

Paulien is vanaf het begin betrokken bij Safer Caring, maar worstelt vanaf dag één over de toegevoegde waarde. “De grootste toevoeging van Safer Caring zou moeten zijn, dat er een zorgteam rondom een kind wordt gevormd en met elkaar

gaat samenwerken. Vanuit de praktijk weet ik dat het een utopie is dat er goed wordt samengewerkt omdat er ooit Safer Caring checklisten zijn ingevuld. Voor de biologische ouders blijft pleegzorg altijd pijnlijk. Kunnen we vertrouwen van hen verwachten in een groepsgrootte van een zorgteam? De momenten dat ik écht samenwerking heb ervaren was in een-op-een contact. Daarom investeer ik in dagboeken bijhouden, foto's en filmpjes sturen want dat werkt voor mij. In een gezamenlijk overleg gaat er altijd iemand duwen, trekken en porren en in een-op-een contact ervaar ik dat niet. Ik ben gewoon liever met mijn pleegkinderen bezig, dan

dat ik vergader. Als ik een meisje van 16 jaar door mijn toedoen zie hechten, dan weet ik weer waar ik het voor doe. Eigenlijk weet ik niet of Safer Caring helpend is voor pleegouders. Aan mijn levenservaring hecht ik meer waarde. De opbouw van Safer Caring was een ingewikkeld en mistig traject, maar toch heb ik genoten omdat iedereen naar elkaar luisterde. De één was niet meer dan de ander want gelijkwaardigheid is de basis. De hoop op verbetering in pleegzorg sprak me aan. Ik vind het mooi dat mensen zich vol inzetten voor pleegzorg en dát is wat ik heb gezien.”

Meld je ook aan voor een training Safer Caring!

Voor wie:	Iedereen die rondom een pleegkind staat, is van harte welkom.
Trainingsduur:	Drie dagdelen.
Locatie:	Wisselend in regio Walcheren, Zeeuws-Vlaanderen en De Bevelanden.
Kosten:	Het volgen van Safer Caring is gratis. De tijd die je investeert is je bijdrage.
Benodigdheden:	Het boek ‘Safer Caring, een nieuwe aanpak’ wat bij deelname wordt verstrekt of thuisgestuurd.

Kijk voor actuele data, tijden, locaties en aanmelden op www.juvent.nl/voor-pleegouders/safer-caring/.

Het dilemma van..

“Ik wens elke pleegouder de benaderingswijze van Safer Caring toe!”

Het onderwerp Safer Caring kan niet behandeld worden zonder een interview met Pim en Mieke. Pim en Mieke zijn het gezicht van Stichting Pleegoudersupport Zeeland. Ze worden vaak in één adem genoemd en terecht, want door hun jarenlange inzet hebben ze Safer Caring vanuit Friesland naar Zeeland weten te halen. Niet als besluit dat topdown doorgevoerd wordt, maar door het gesprek aan te gaan met belanghebbende partijen zodat er antwoord gegeven kon worden op allerlei vragen vanuit de pleegouderpraktijk. Samenwerken, dat is wat Pim en Mieke willen.

In de voorbereidingen van Pleegouderdag 2015 kwam Mieke via internet Safer Caring op het spoor. Ze legde contact met Jeugdhulp Friesland en werd enthousiast: “Safer Caring leek hét antwoord op vragen en knelpunten die de voorgaande 10 jaar bij Pleegoudersupport binnen waren gekomen. Denk aan een situatie waarin een pleegouder niet gehoord wordt, de rol en positie van pleegouders ter discussie staat of nazorg bij een (onverwachte) afgebroken plaatsing ontbreekt. Wat me vooral aansprak, was dat er bij Safer Caring op een prettige manier oog is voor de veiligheid. Niet zoeken naar wie de schuldige is of alle risico’s uitbannen, maar de situatie nemen zoals die is en samen bepalen wat er nodig is. En dan wordt er niet alleen gekeken naar de veiligheid voor het

pleegkind, maar bijvoorbeeld ook naar het risico op valse beschuldiging van pleegouders of secundaire traumatisering. Met die ontdekking zijn we gaan onderzoeken of we in het Zeeuwse iets met Safer Caring zouden kunnen doen. We wilden direct proberen om Safer Caring verder te implementeren dan een enkele workshop of training.”

Pleegouderdag 2015

Pim: “Vervolgens hebben we alle deelnemers in Zeeland middels een pleidooi benaderd en konden we door goede communicatie alle mitsen en maren wegwerken vóór de Pleegouderdag 2015. De gemeenten hadden Safer Caring omarmd en toegezegd om te investeren, de toenmalige bestuurder van Intervence was akkoord, Ruud Stevens van Juvent was enthousiast en ook de landelijke clubs Timon en William Schrikker Pleegzorg waren aan boord. In principe stonden daarmee alle signalen op groen. Caroline Mobach was dagvoorzitter tijdens de Pleegouderdag 2015 en leidde het gesprek over wat Safer Caring voor de pleegzorg in Zeeland zou kunnen betekenen. Dit was voor pleegouders natuurlijk een beetje een voorgekookt verhaal omdat iedereen in het panel al zijn akkoord had gegeven. Men zag in dat Safer Caring belangrijk was voor het behoud van pleegouders en bij het voorkómen van breakdowns.” Mieke: “Daarna is er nog wel wat gedoe geweest door bijvoorbeeld

gebrek aan menskracht, maar afgelopen jaar is er echt vaart in gekomen. Eigenlijk sinds Caroline Mobach met mandaat van de gemeenten is aange-steld als onafhankelijke kartrekker van het project Safer Caring.” Pim: “Haar aanstelling heeft ervoor gezorgd dat geen van de samenwerkende partijen elkaar moet aanspreken op hoe we Safer Caring praktisch organiseren. En Pleegoudersupport kon zich weer meer gaan richten op het in beeld brengen van de pleegouderpraktijk bij de deelnemende organisaties. De samenwerking van meerdere organisaties, disciplines en vooral pleegouders is juist zo krachtig!”

Organisatie van Safer Caring

Pim: “Deze brede samenwerking leek ons de enige manier om Safer Caring voor alle pleegouders toegankelijk te maken en onafhankelijk in te kunnen richten. De kracht van Safer Caring is samenwerking, met open vizier en op basis van vertrouwen.” Mieke: “De eerste trainingen zijn geweest en daar is dit bevestigd: ‘Het fijne van Safer Caring is dat we met meerdere organisaties en meerdere disciplines deze onderwerpen hebben kunnen bespreken.’ Los van de inhoud biedt Safer Caring de mogelijkheid om elkaars standpunt te horen en om jezelf in te leven in het standpunt van de ander. Dat alleen al levert zoveel winst op in het ontwikkelen van ideeën hoe we pleegzorg samen willen organiseren. Daar word ik enthousiast van!”

Samen besluiten nemen

Mieke: “De neiging van hulpverleners is te vaak geweest om intern te gaan overleggen, zeker zodra het spannend wordt. En na zo’n intern overleg werd dan een besluit aan pleegouders en ouders meegedeeld. In Safer Caring zeggen we dat je het besluit samen neemt in een zorgteam. Na voldoende

Tekst: Gerdien Rietveld | www.txtveld.nl

overleg kun je elk besluit nemen wat genomen moet worden. Mensen moeten meegenomen worden in het proces richting een besluit. En natuurlijk kan een voogd in zijn rol en vanuit zijn bevoegdheid een knoop doorhakken en moet hij overleggen met een gedragsdeskundige, maar in dat proces neem je iedereen mee.”

Cultuurverandering

Pim: “Er gebeuren mooie dingen. Neem bijvoorbeeld de benadering van veiligheid door het Consultatieteam Kind en Veiligheid van Juvent. Ook zij stellen gezamenlijke overleggen nu centraal om besluiten te kunnen nemen. Deze veranderde strategie is zo helpend!” Mieke: “Toch staan we nog aan het begin want het is een cultuurverandering en daar is tijd voor nodig.” Pim: “Ja, we hebben nog zeker tot 2022 nodig om mensen te trainen en Safer Caring bij iedereen tussen de oren te krijgen. Het gevaar van hulpverlening is dat beslissingen of verantwoordelijkheden onterecht over worden genomen; deze ouder kan het niet dus wij nemen het over en besluiten wat wij denken dat goed is. Terwijl het juist zo belangrijk is om dit samen met ouders te doen. Als je het samen doet, levert Safer Caring op de lange termijn minder risico op, je krijgt met minder klachten te maken en er zullen minder calamiteiten zijn.” Mieke: “Ja, minder brandjes blussen. Door Safer Caring kun je al investeren bij de start van een plaatsing. A.d.h.v. een checklist kun je allerlei afspraken maken waardoor je voorkomt dat je zaken niet pas regelt als het aan de hand is en er sprake is van tijdsdruk. Gedelegeerd gezag noemen we dat. Je gaat samen de verantwoordelijkheid dragen dat het goed komt met het pleegkind.”

Risico leren inschatten

Mieke: “Safer Caring stuurt er op aan dat pleegouders zelfstandig risico’s in kunnen schatten. Als je pleegouders teveel aan de teugels legt, dan rem je de opvoeding van hun pleegkinderen in het leren omgaan met risico’s. Zorg voor assertieve pleegouders, want assertieve pleegouders zijn niet lastig, maar helpend in de zorg voor pleegkinderen.” Pim: “Om een heel concreet voorbeeld te noemen. Onze 13-jarige pleegzoon wil ‘meedoen in zijn familie’, inclusief logeren. Hij wil onderzoeken welke huizen ze hebben, welke gewoontes, hoe het ruikt en welke soep ze eten. Zijn voogd had ooit kennism gemaakt met oma en vindt haar niet oké. Wij als pleegouders hadden met oma kennism gemaakt en ingeschat dat zij wel oké is. Ik snap dat de voogd zich voorzichtig opstelt omdat tucht recht en inspectie hem persoonlijk aansprakelijk kunnen stellen. Logisch dat hij geen risico wil lopen. Maar wij zien dat onze pleegzoon een enorme behoefte heeft aan dit familiecontact. Die verschillende belangen en de verschillende manieren waarop we risico’s inschatten, moeten uiteindelijk bij elkaar komen. Om die reden is het belangrijk om het risico vooraf met elkaar te bespreken. Mieke: “Ja en dan ook vanuit de invalshoek wat het op had kunnen leveren, welke voordelen van risico’s

zijn er? En hoe kan er een zo veilig mogelijke situatie gecreëerd worden. Hoe kunnen we zorgen dat het wél kan? Dat iets ingewikkeld is of mis kan gaan, is geen reden om het niet te doen.”

Toekomstplannen

Pim: “Omdat de gemeentes het belang van het project Safer Caring onderschrijven, hebben we het fundamenteel goed kunnen regelen in Zeeland. Het initiatief kwam van Pleegoudersupport, maar de uitvoering zal in de toekomst ook geborgd moeten worden. In de toekomst zullen de uitgangspunten van Safer Caring waarschijnlijk ook opgenomen worden in de gunningsbesluiten van de gemeenten. Ook de gemeentelijke toegangen: CJG, Porthos en Aan-Z worden betrokken, zodat Safer Caring niet alleen in pleegzorg wordt ingevoerd, maar ook al bij hulp in vrijwillig kader.” Mieke: “Ja, ik denk dat Safer Caring een werkwijze is die in heel jeugdzorg helpend kan zijn, maar dat is een 15-jarenplan en niet meer voor ons. Safer Caring is geen methode, maar een benaderingswijze in houding en cultuur. Voor nu is de klus groot genoeg om Safer Caring goed te borgen in pleegzorg en daarin de cultuur te veranderen want ik wens elke pleegouder de benaderingswijze van Safer Caring toe!”

Over stichting Pleegoudersupport Zeeland

Pleegoudersupport is een stichting die is opgericht door pleegouders, en die zich inzet voor alle Zeeuwse pleegouders en pleeggrootouders. Voor pleegouders, door pleegouders zou je kunnen zeggen. Met veel enthousiasme en met behulp van een grote groep vrijwilligers en deskundigen uit het netwerk organiseren we allerlei activiteiten ter verbinding en versterking van pleegouders.

Kijk voor meer info op www.pleegoudersupport.nl.

“Dan geef ik even toe aan dat **wanhopige pijnlijkste gevoel** als ik mezelf voor de zoveelste keer in de zeik genomen voel.”

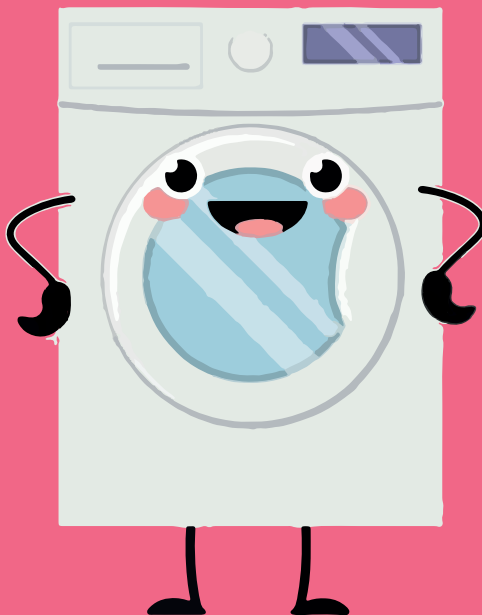

Beduusd zit ik op de bank met mijn telefoon nog in mijn hand. Ik heb net een confronterend telefoongesprek afgerond met een vriendin die een weekend voor Angelique heeft gezorgd. Haar boodschap was duidelijk: zij en haar man zijn helemaal klaar met de manier waarop Angelique haar zelfzorg uitvoert. En ik snap het best! De niet stoppende stroom van ondergeplaste kleding, rondslingerende luiers en de bijhorende stank is een veraschuwende cocktail.

Eigenlijk is het zo dat Angelique nog nooit een langere periode dan drie maanden heeft laten zien dat ze zindelijk is. En die drie maanden zijn jarenlang geleden gepasseerd. Zo lang dat ze bijna in de vergetelheid zijn geraakt door de dagelijkse plassterreur die erop volgde. De medewerksters van de afdeling urologie hebben hun hoofd erover gebroken, maar ze weten het niet meer. Lichamelijk hebben ze alle mogelijke mankementen uitgesloten, maar ergens in Angelique's hoofd heeft de maandenlange verwaarlozing een vervuilde blauwdruk gemaakt. Een blauwdruk die van haar vraagt om rond te blijven wentelen in de viezigheid die ooit vertrouwd voelde. Een blauwdruk om elke keer weer afwijzing te oogsten van de mensen om haar heen want dat is de verstoorde hechting die haar als baby is aangeleerd. Een blauwdruk die angstig weigert om los te laten wat herkenning geeft en daarmee zekerheid van bestaan. Het trauma van Angelique eist haar tol.

Maar als haar omgeving de moed opgeeft, wie laat haar dan weten dat ze goud waard is? Wie helpt haar om tegengestelde geluiden te laten horen zodat die smerige blauwdruk kan herstellen? Wat moet ik doen om te voorkomen dat mijn lieve vrienden stoppen met investeren in Angelique's leven?

Ik denk aan mijn schamele oplossing. Mijn tomeloze wil om al dat gezeik in de juiste proportie te kunnen blijven zien. Als ik me enkel focus op het incontinentieprobleem, dan ben ik de wanhoop nabij. Als ik me richt op de kleine stapjes die Angelique me laat zien, dan verplicht ik mezelf om moed te houden. Zo'n klein stapje is dan haar drang naar make-up. Ik kan

lachen om haar tafereeltjes in de badkamer. Staand op haar tenen, reikend naar de meest knappe spiegeling van haar gezicht aan te brengen, schommelt haar luierbips plomp heen en weer. Je gelooft toch zeker niet dat ze die luier over zes jaar nog steeds tentoonstelt in een strakke spijkerbroek? Eigenlijk hoopte ik dat zes jaar geleden ook al, maar die gedachte parkeer ik snel. Ooit komt er een dag dat mijn knappe dametje geen luier meer draagt en zoveel houdt van haar eigen lijf dat ze het niet bevuilt.

Tot die tijd heb ik besloten om vrienden te zijn met de allerlekkerste wasmiddelenmerken, de wasmachine dagelijks te omarmen als mijn bewonderenswaardige nooit zeurende soulmate en mijn waslijnverbintenis af te wisselen met mijn drogerabonnement. Heel soms sta ik mezelf toe om dat besluit even los te laten en klaag ik alsof het een lieve lust is. Dan geef ik even toe aan dat wanhopige pijnlijkste gevoel als ik mezelf voor de zoveelste keer in de zeik genomen voel. Grote kans dat het voor mijn vrienden ook zo werkt. Het telefoongesprek van net was een moment van stoom afblazen. Als ik ze wat tijd geef om te rusten, lukt het ze misschien om Angelique toch weer een weekend te kunnen omarmen zodat ik op mijn beurt een paar dagen krijg om te rusten.

**De namen van de gezinshuiskinderen zijn gefingeerd.*